

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 8****BỘ SÁCH: CHÂN TRỜI SÁNG TẠO****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Đề 1****Phần I. ĐỌC HIỂU**

Câu 1	Câu 2	Câu 3	Câu 4	Câu 5	Câu 6	Câu 7
(0.5đ)	(0.5đ)	(0.5đ)	(0.5đ)	(0.5đ)	(0.5đ)	(0.5đ)
B	C	D	B	B	B	A

Câu 1 (0.5 điểm)

Văn bản trên được viết theo thể thơ nào?

- A. Thể thơ 5 chữ
- B. Thể thơ 6 chữ
- C. Thể thơ lục bát
- D. Thể thơ tự do

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định thể thơ

Lời giải chi tiết:

Văn bản trên được viết theo thể thơ: 6 chữ

→ Đáp án: B

Câu 2 (0.5 điểm)

Văn bản trên thuộc phong cách ngôn ngữ gì?

- A. Phong cách ngôn ngữ sinh hoạt.
- B. Phong cách ngôn ngữ chính luận.
- C. Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật.
- D. Phong cách ngôn ngữ báo chí.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định phong cách ngôn ngữ

Lời giải chi tiết:

Văn bản trên thuộc phong cách ngôn ngữ: Nghệ thuật

→ Đáp án: C

Câu 3 (0.5 điểm)

Phương thức biểu đạt chính của văn bản là:

- A. Nghị luận.

B. Tự sự.

C. Miêu tả.

D. Biểu cảm.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định phương thức biểu đạt

Lời giải chi tiết:

Phương thức biểu đạt chính của văn bản là: Biểu cảm

→ Đáp án: D

Câu 4 (0.5 điểm)

Biện pháp tu từ chính được sử dụng trong văn bản trên là:

A. Nhân hóa

B. Điệp cú pháp

C. Hoán dụ

D. Ẩn dụ

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức về biện pháp tu từ

Lời giải chi tiết:

Biện pháp tu từ chính được sử dụng trong văn bản trên là: Điệp cú pháp

→ Đáp án: B

Câu 5 (0.5 điểm)

Quê hương được tác giả miêu tả qua những hình ảnh như thế nào?

- A. Thơ mộng, trữ tình
- B. Bình dị, gần gũi
- C. Khắc nghiệt, dữ dội
- D. Tráng lệ, kì vĩ

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Quê hương được tác giả miêu tả qua những hình ảnh: Bình dị, gần gũi

→ Đáp án: B

Câu 6 (0.5 điểm)

Câu thơ “Quê hương là con điều biếc” gợi về:

- A. Tình cảm gia đình

B. Kí ức tuổi thơ

C. Tình yêu đôi lứa

D. Nỗi nhớ quê hương

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Câu thơ “Quê hương là con diều biếc” gợi về: Kí ức tuổi thơ

→ Đáp án: B

Câu 7 (0.5 điểm)

Hình ảnh *bàn tay mẹ* trong câu thơ “Quê hương là bàn tay mẹ” được hiểu là:

A. Sự tận tảo chăm sóc của mẹ

B. Sự vất vả của mẹ

C. Sự khéo léo của mẹ

D. Sự ấm áp của mẹ

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết:

Hình ảnh *bàn tay mẹ* trong câu thơ “*Quê hương là bàn tay mẹ*” được hiểu là: Sự tận tảo chăm sóc của mẹ

.→ Đáp án: A

Câu 8 (0.5 điểm)

Nêu tác dụng của phép lặp kết cấu cú pháp được sử dụng trong đoạn thơ sau:

Quê hương là gì hả mẹ
Mà cô giáo dạy phải yêu?
Quê hương là gì hả mẹ
Ai đi xa cũng nhớ nhiều?

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Chú ý ngữ cảnh

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Câu hỏi tu từ có tác dụng:

- Tạo nhịp điệu cho câu thơ, đoạn thơ.
- Nhấn mạnh vai trò của quê hương và tình cảm của mỗi người đối với quê hương.

Câu 9 (1.0 điểm)

Thông điệp mà nhà thơ muốn gửi gắm qua đoạn thơ sau là gì?

Quê hương mỗi người chỉ một

Như là chỉ một mẹ thôi

Quê hương nếu ai không nhớ

Sẽ không lớn nổi thành người

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng trải nghiệm của bản thân để trả lời câu hỏi

Lời giải chi tiết:

HS trình bày được thông điệp phù hợp với nội dung tư tưởng của bài thơ và mang tính đạo đức, thẩm mỹ.

Gợi ý:

- Quê hương là cội nguồn, là sự gắn bó máu thịt đối với mỗi người
- Phải biết nhớ về quê hương, nguồn cội

Câu 10 (1.0 điểm)

Trình bày suy nghĩ của anh/chị về vai trò của quê hương trong sự hình thành nhân cách mỗi người

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời câu hỏi**Lời giải chi tiết:**

– HS làm sáng rõ được ý: Vai trò của quê hương đối với đời sống tâm hồn của mỗi người; đồng thời rút ra bài học và liên hệ bản thân

HS trình bày trong một đoạn văn, có thể triển khai theo các kiểu đoạn văn diễn dịch, quy nạp, tổng phân hợp, móc xích, song hành

PHẦN II – LÀM VĂN (4 điểm)**Câu 1 (4 điểm):**

Từ nội dung phần đọc hiểu, anh/ chị hãy viết một bài văn nghị luận xã hội bàn về tình yêu quê hương, đất nước ngày nay.

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Viết một bài văn nghị luận bàn về tình yêu quê hương, đất nước ngày nay.

Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	- Dẫn dắt và nêu vấn đề cần bàn luận - Ý kiến cá nhân người viết với vấn đề
Thân bài	2,5	HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt

chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.

Sau đây là một hướng gợi ý:

- a. Giải thích về tình yêu quê hương, đất nước:

- Lòng yêu nước là tình yêu đối với quê hương, đất nước, là hành động, là không ngừng nỗ lực để -xây dựng và phát triển đất nước.

- Lòng yêu nước là một tình cảm thiêng liêng, cao quý của mỗi người dành cho đất nước mình.

b. Phân tích:

- Quê hương trước hết là mảnh đất chúng ta sinh ra, lớn lên. Từ tình túy của mảnh đất này, chúng ta trau dồi bản thân cả về thể xác lẫn tinh thần, trở thành một công dân hoàn thiện, mang trong mình những ước mơ, khát vọng to lớn để sau này giúp đời, giúp người.

- Mỗi quê hương có một nền văn hóa khác nhau. Khi con người ta trưởng thành, mang theo nét đặc trưng của quê hương mình đi nơi khác sẽ là những nét giao thoa độc đáo của văn hóa từng vùng miền, góp phần chung vào đa dạng nền văn hóa của cả dân tộc.

- Quê hương không chỉ là nơi chúng ta lớn lên mà còn là nơi con người ta quay trở về sau những bão

		<p>tổ, những khó khăn ngoài kia. Bất cứ người con nào khi xa quê trở về đều cảm thấy thanh thản, yên bình bởi cái không khí quen thuộc, bởi con người mộc mạc nơi xứ mình.</p> <p>c. Chứng minh: Tình yêu quê hương, đất nước không phải là lời nói suông mà phải được thể hiện bằng hành động cụ thể.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Không ngừng nỗ lực học tập, rèn luyện, trau dồi đạo đức để trở thành con người đủ sức, đủ tài. - Nghiêm túc, tự giác thực hiện các chính sách pháp luật của nhà nước, các nội quy, quy định của nhà trường, cơ quan công tác... - Lao động tích cực, hăng hái, làm giàu một cách chính đáng - Bảo vệ môi trường, bảo vệ động vật... - Dũng cảm đấu tranh chống lại cái ác, cái xấu. <p>d. Phản đề: Vẫn còn có nhiều người chưa nhận thức được tầm quan trọng của quê hương. Lại có những người tuy có nhận thức đúng về tầm quan trọng của quê hương nhưng lại chưa có ý thức xây dựng quê hương thêm giàu đẹp hơn,...</p>
Kết bài	0,5	- Khẳng định lại vấn đề
Yêu cầu khác	0,5	- Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận

		<ul style="list-style-type: none"> - Diễn đạt rõ ràng, gãy gọn, có yếu tố biểu cảm. <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sử dụng từ ngữ, câu văn có sự liên kết các luận điểm, giữa bằng chứng và lí lẽ đảm bảo sự mạch lạc.
--	--	--

Loigiaihay.com

Đề 2**Phần I. ĐỌC HIỂU**

Câu 1 (0.5đ)	Câu 2 (0.5đ)	Câu 3 (0.5đ)	Câu 4 (0.5đ)	Câu 5 (0.5đ)	Câu 6 (0.5đ)	Câu 7 (0.5đ)
C	B	C	D	A	B	B

Câu 1 (0.5 điểm)

Phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản trên là gì?

- A. Tự sự
- B. Miêu tả
- C. Thuyết minh
- D. Biểu cảm

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định phương thức biểu đạt chính

Lời giải chi tiết:

Phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản trên là: Thuyết minh

→ Đáp án: C

Câu 2 (0.5 điểm)

Theo văn bản, hằng năm có mấy Hội Gióng được tổ chức?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Theo văn bản, hằng năm Hội Gióng được tổ chức 2 lần

→ Đáp án: B

Câu 3 (0.5 điểm)

Ngày chính hội của Hội Gióng ở đền Phù Đổng là bao giờ?

- A. Ngày 7 tháng 4
- B. Ngày 6 tháng giêng
- C. Ngày 9 tháng 4
- D. Ngày 8 tháng giêng

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Ngày chính hội của Hội Gióng ở đền Phù Đổng là: Ngày 9 tháng 4

→ Đáp án: C

Câu 4 (0.5 điểm)

Hoạt động nào tại Hội Gióng đền Phù Đổng thể hiện tinh thần khoan dung, nhân đạo của dân tộc Việt Nam?

- A. Nghi lễ tế Thánh
- B. Hai trận “đánh cờ”
- C. Tục “cướp chiếu”
- D. Lễ rước cờ và lễ khao quân

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời.

Lời giải chi tiết:

Hoạt động tại Hội Gióng đền Phù Đổng thể hiện tinh thần khoan dung, nhân đạo của dân tộc Việt Nam: Lễ rước cờ và lễ khao quân

→Đáp án: D

Câu 5 (0.5 điểm)

Sự kết hợp giữa thuyết minh với miêu tả trong văn bản trên đã đem đến hiệu quả gì?

- A. Thông tin được đề cập cụ thể, sinh động và dễ hình dung hơn.
- B. Nội dung đề cập giàu tính thẩm mỹ và tính hư cấu hơn.
- C. Văn bản có đầy đủ đặc điểm của phong cách ngôn ngữ báo chí.
- D. Văn bản thể hiện rõ bản sắc dân tộc qua một lễ hội truyền thống.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Sự kết hợp giữa thuyết minh với miêu tả trong văn bản trên đã đem đến hiệu quả: Thông tin được đề cập cụ thể, sinh động và dễ hình dung hơn.

→ Đáp án: A

Câu 6 (0.5 điểm)

Tại sao việc chuẩn bị vật tế lễ ở Hội Gióng đền Sóc phải tiến hành từ nhiều tuần lễ trước Lễ hội?

- A. Vì vật tế lễ trong lễ hội rất nhiều.
- B. Vì vật tế lễ phải chuẩn bị hết sức công phu, nhất là việc đan voi và làm giò hoa tre.

C. Vì lễ hội diễn ra trong thời gian dài với nhiều hoạt động.

D. Vì lễ hội rất đông người tham dự.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Việc chuẩn bị vật tế lễ ở Hội Gióng đền Sóc phải tiến hành từ nhiều tuần lễ trước Lễ hội vì: Vì vật tế lễ phải chuẩn bị hết sức công phu, nhất là việc đan voi và làm giỏ hoa tre.

→ Đáp án: B

Câu 7 (0.5 điểm)

Thông tin nào **không** đúng về Hội Gióng?

A. Hội Gióng để tưởng nhớ Thánh Gióng – vị Thánh bảo hộ mùa màng, hòa bình.

B. Hội Gióng được tổ chức ở làng Phù Đổng vì đây là nơi Thánh hóa.

C. Hội Gióng ở đền Phù Đổng và đền Sóc đều được tổ chức rất trang trọng, linh thiêng.

D. Hội Gióng được UNESCO công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Thông tin nào **không** đúng về Hội Gióng: Hội Gióng được tổ chức ở làng Phù Đổng vì đây là nơi Thánh hóa.

→ Đáp án: A

Câu 8 (0.5 điểm)

Mục đích của đoạn (1) trong văn bản trên là gì?

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn 1

Xác định mục đích thông tin

Lời giải chi tiết:

Mục đích của đoạn (1) trong văn bản trên là: tóm tắt lại nguồn gốc, lai lịch của Thánh Gióng và những chuyện kì lạ về nhân vật này.

Câu 9 (1.0 điểm)

Theo bạn, lễ hội đền Gióng thể hiện truyền thống gì của dân tộc?

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng trải nghiệm của bản thân để trả lời câu hỏi

Lời giải chi tiết:

Lễ hội đền Gióng thể hiện được nhiều truyền thống tốt đẹp của dân tộc như: đạo lí “uống nước nhớ nguồn”, tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên, biết ơn công lao của các anh hùng dân tộc, truyền thống nhân đạo, bao dung của người Việt...

Câu 10 (1.0 điểm)

Trong bối cảnh hội nhập toàn cầu, việc duy trì những lễ hội như Hội Gióng có còn ý nghĩa không? Hãy chia sẻ suy nghĩ của bạn bằng một đoạn văn khoảng 5-7 câu.

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời câu hỏi

Lời giải chi tiết:

- *Gợi ý:*

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, việc duy trì những lễ hội như Hội Gióng vẫn còn rất nhiều ý nghĩa:

+ Giúp thế hệ sau hiểu rõ công lao của các anh hùng dựng nước và giữ nước, để từ đó trân trọng hơn cuộc sống hiện tại, sống có trách nhiệm với xã hội, đất nước.

+ Những lễ hội truyền thống tạo nên bản sắc riêng cho dân tộc, cũng là một cách thu hút khách du lịch trong và ngoài nước.

+ Duy trì các lễ hội dân gian cũng là thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước ta về xu hướng hội nhập “hòa nhập chứ không hòa tan”.

PHẦN II – LÀM VĂN (4 điểm)

Câu 1 (4 điểm):

Hãy viết một bài văn ngắn (khoảng 400 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về tình trạng sử dụng thuốc lá điện tử ở một bộ phận học sinh hiện nay.

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Viết một bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ về tình trạng sử dụng thuốc lá điện tử ở một bộ phận học sinh hiện nay.

Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	- Dẫn dắt và nêu vấn đề cần bàn luận - Ý kiến cá nhân người viết với vấn đề
Thân bài	2,5	HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: - Tình trạng hút thuốc lá điện tử đang có xu hướng gia tăng và có diễn biến phức tạp ở một bộ phận các bạn học sinh. Nguyên nhân là do thói a dua, đua đòi, thích khám phá; do sự thiếu quan tâm của

		<p>cha mẹ; quản lí chưa chặt chẽ tại một số Nhà trường...</p> <p>- Tình trạng này đã để lại nhiều hậu quả nghiêm trọng, gây tác động tới sức khỏe, thể chất học sinh; gây ảnh hưởng tới an ninh, trật tự trường học; kéo theo nhiều tệ nạn khác...</p> <p>-Để giải quyết vấn nạn cần nhiều giải pháp đồng bộ: nâng cao ý thức của các bạn học sinh; tăng cường quản lí của cha mẹ, của Nhà trường, tăng cường các hoạt động tuyên truyền bổ ích, lí thú...</p> <p>-Liên hệ rút ra bài học cho bản thân.</p>
Kết bài	0,5	- Khẳng định lại vấn đề
Yêu cầu khác	0,5	<p>- Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</p> <p>- Diễn đạt rõ ràng, gãy gọn, có yếu tố biểu cảm. Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p> <p>- Sử dụng từ ngữ, câu văn có sự liên kết các luận điểm, giữa bằng chứng và lí lẽ đảm bảo sự mạch lạc.</p>

Đề 3**Phần I. ĐỌC HIỂU**

Câu 1 (0.5đ)	Câu 2 (0.5đ)	Câu 3 (0.5đ)	Câu 4 (0.5đ)	Câu 5 (0.5đ)	Câu 6 (0.5đ)	Câu 7 (0.5đ)	Câu 8 (0.5 đ)
B	A	B	D	C	C	B	D

Câu 1 (0.5 điểm)

Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

- A. Sáu chữ
- B. Bảy chữ
- C. Lục bát
- D. Tự do

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Xác định thể thơ

Lời giải chi tiết:

Bài thơ được viết theo thể thơ: Bảy chữ

→ Đáp án: B

Câu 2 (0.5 điểm)

Bài thơ có cách ngắt nhịp chủ yếu là:

- A. Ngắt nhịp 3/4 hoặc 4/3.
- B. Ngắt nhịp 2/2/3 hoặc 3/2/2
- C. Ngắt nhịp 2/5 hoặc 5/2
- D. Ngắt nhịp 1/3/2 hoặc 1/2/3

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định cách ngắt nhịp

Lời giải chi tiết:

Bài thơ có cách ngắt nhịp chủ yếu là: Ngắt nhịp 3/4 hoặc 4/3.

→ Đáp án: A

Câu 3 (0.5 điểm)

Nội dung chính của bài thơ là:

- A. Cảm xúc lưu luyến, bịn rịn của tác giả về những dòng lưu bút khi xưa
- B. Cảm xúc lưu luyến, bịn rịn của tác giả khi viết những dòng lưu bút trong giờ phút chia tay
- C. Cảm xúc lưu luyến, bịn rịn của nhân vật trữ tình khi chia tay nửa kia...mai một xa xôi

D. Cảm xúc lưu luyến, bịn rịn của tác giả khi mùa hè đến, hoa phượng nở

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định nội dung chính

Lời giải chi tiết:

Nội dung chính của bài thơ là: Cảm xúc lưu luyến, bịn rịn của tác giả khi viết những dòng lưu bút trong giờ phút chia tay

→Đáp án: B

Câu 4 (0.5 điểm)

Em hiểu như thế nào về từ “*lưu bút*” trong bài thơ?

A. Những chiếc bút được lưu lại trong quăng đời ngồi trên ghế học sinh

B. Những tâm sự, nỗi niềm hàng ngày của mình được viết vào trong một cuốn sổ

C. Những lời chúc mừng được viết cho bạn bè trong ngày chia tay

D. Những lời kỉ niệm, tâm sự hoặc chúc mừng được viết để lại khi chia tay

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Từ “*lưu bút*” trong bài thơ có nghĩa là: Những lời kỉ niệm, tâm sự hoặc chúc mừng được viết để lại khi chia tay

→ Đáp án: D

Câu 5 (0.5 điểm)

Trong bài thơ, tác giả nhắc đến “cành phượng đỏ” gắn với điều gì?

- A. Học sinh thường dùng hoa phượng ép khô vào trang lưu bút
- B. Mỗi khi học sinh viết lưu bút thường ngắt hoa phượng đỏ
- C. Học sinh hái cành phượng đỏ để hóa trang nhân vật của mình
- D. Hoa phượng đỏ báo hiệu mùa hè đến gọi mùa chia tay của các cô, cậu học sinh

Phương pháp:

Đọc kĩ bài thơ

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Trong bài thơ, tác giả nhắc đến “cành phượng đỏ” gắn với: Học sinh hái cành phượng đỏ để hóa trang nhân vật của mình

→ Đáp án: C

Câu 6 (0.5 điểm)

Ý nào nói đúng nhất về cách hiểu của từ “hồng” trong nhan đề “lưu bút hồng” của bài thơ?

- A. Cuốn sổ lưu bút có màu hồng.
- B. Cuốn sổ viết toàn những điều tốt đẹp về cuộc sống (cuộc sống màu hồng)
- C. Cuốn sổ viết ở quãng thời gian tuổi hồng (tuổi trẻ)
- D. Cuốn sổ khiến con người yêu đời hơn, thấy cuộc sống màu hồng hơn

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Giải thích nghĩa của từ

Lời giải chi tiết:

Ý nói đúng nhất về cách hiểu của từ “hồng” trong nhan đề “lưu bút hồng” của bài thơ: Cuốn sổ viết ở quãng thời gian tuổi hồng (tuổi trẻ)

→ Đáp án: C

Câu 7 (0.5 điểm)

Dấu “...” trong các câu thơ sau có tác dụng gì?

Còn nửa kia... mai một xa xôi

Đành gói nửa vàng trăng thương nhớ...

- A. Biểu đạt ý còn nhiều sự vật, hiện tượng tương tự chưa liệt kê hết
- B. Thể hiện chỗ lời nói bỏ dở hay ngập ngừng, ngắt quãng

C. Biểu thị lời trích dẫn bị lược bớt

D. Mô phỏng âm thanh kéo dài, ngắt quãng

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Rút ra tác dụng của dấu ba chấm

Lời giải chi tiết:

Còn nữa kia... mai một xa xôi

Dành gói nửa vàng trăng thương nhớ...

Dấu “...” trong các câu thơ có tác dụng: Thể hiện chỗ lời nói bỏ dở hay ngập ngừng, ngắt quãng

→ Đáp án: B

Câu 8 (0.5 điểm)

Hai câu thơ sau sử dụng biện pháp tu từ gì?

Nắng chiều hè rung rúc bên sông

Quên nhuộm tím áo dài bè bạn

A. So sánh

B. Ẩn dụ

C. Nói quá

D. Nhân hóa

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định biện pháp tu từ

Lời giải chi tiết:

Nắng chiều hè rung rúc bên sông

Quên nhuộm tím áo dài bè bạn

Hai câu thơ trên sử dụng biện pháp tu từ nhân hoá

→ Đáp án: D

Câu 9 (1.0 điểm)

Nhận xét về cảm xúc của nhân vật trữ tình trong bài thơ. Những từ ngữ, hình ảnh nào trong bài thơ thể hiện điều đó?

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng cách hiểu của bản thân để trả lời câu hỏi

Lời giải chi tiết:

- Cảm xúc của nhân vật trữ tình trong bài thơ: Bâng khuâng, lưu luyến, bịn rịn, nuối tiếc.

- Những từ ngữ, hình ảnh thể hiện cảm xúc đó: *Nước mắt, bâng khuâng, rung rúc, lắng hồn mực tím, bịn rịn, thương nhớ,...*

Câu 10 (1.0 điểm)

Tương tượng em đang là học sinh cuối cấp và sắp chia tay bạn thân của mình, em sẽ viết những dòng lưu bút để kỉ niệm bạn ấy trước lúc chia tay. Hãy chia sẻ những dòng lưu bút ấy bằng một đoạn văn từ 7 – 10 dòng.

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời câu hỏi.

Lời giải chi tiết:

- Hình thức: đoạn văn, dung lượng 7 – 10 dòng
- Nội dung: Viết lưu bút kỉ niệm người bạn thân trước khi chia tay năm cuối cấp.
- HS tự chia sẻ suy nghĩ của bản thân.

Gợi ý: Trang lưu bút đó có thể chia sẻ những kỉ niệm đáng nhớ với bạn thân, những lời chúc mừng, những lời hứa hẹn.

Đoạn văn tham khảo: Đã bao lần muốn nhắn nhủ với bạn điều này, nhưng phải đợi đến khi viết lưu bút mình mới thổ lộ được chỉ vì mình hơi ngại bày tỏ. Những năm học qua được học cùng bạn là một niềm vui với mình. Dù bạn không học giỏi như bạn A, không bảnh bao như bạn B, nhưng bạn lại có nụ cười tỏa nắng, sự chu đáo đối với các bạn gái. Ngày chia tay sắp đến, mình cũng có chút bồi ngùi khi sắp phải xa trường, xa bạn bè và cả bạn nữa. Mong bạn thì tốt và lớp mình luôn đoàn kết, đầy đủ trong những lần họp lớp nhé!

PHẦN II – LÀM VĂN (4 điểm)

Câu 1 (4 điểm):

Viết bài văn ghi lại cảm xúc của em về *tình cảm gia đình* trong bài thơ *Nói với con* của Y Phương:

Nói với con

(Y Phương)

Chân phải bước tới cha

Chân trái bước tới mẹ

Một bước chạm tiếng nói

Hai bước tới tiếng cười

Người đồng mình¹ yêu lắm con ơi

Đan lò² cài nan hoa

Vách nhà ken³ câu hát

Rừng cho hoa

Con đường cho những tấm lòng

Cha mẹ mãi nhớ về ngày cưới

Ngày đầu tiên đẹp nhất trên đời.

Người đồng mình thương lắm con ơi

Cao đo nỗi buồn

Xa nuôi chí lớn

Dẫu làm sao thì cha vẫn muốn

Sống trên đá không chê đá gập ghềnh

Sống trong thung⁴ không chê thung nghèo đói

Sống như sông như suối

Lên thác xuống ghềnh

Không lo cực nhọc

Người đồng mình thô sơ da thịt
 Chẳng mấy ai nhỏ bé đâu con
 Người đồng mình tự đục đá kê cao quê hương
 Còn quê hương thì làm phong tục
 Con ơi tuy thô sơ da thịt
 Lên đường
 Không bao giờ nhỏ bé được
 Nghe con.

(*Thơ Việt Nam 1945-1985, NXB Giáo dục, Hà Nội, 1985*)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Viết bài văn ghi lại cảm xúc của em về *tình cảm gia đình* trong bài thơ *Nói với con* của Y Phương.

Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu tác giả, tác phẩm - Dẫn dắt và nêu vấn đề cần bàn luận: Tình cảm gia đình trong bài thơ <i>Nói với con</i>.
Thân bài	2,5	<i>Thân đoạn: Lưu ý: đề bài yêu cầu nêu cảm nhận về một khía cạnh trong nội dung của bài thơ (Tình cảm gia đình)</i>

	<p>- Trình bày cảm xúc theo trình tự hợp lí.</p> <p>- Làm rõ cảm xúc, suy nghĩ bằng những hình ảnh, từ ngữ được trích từ bài thơ</p> <p>*Có thể tham khảo cách triển khai sau: HS có thể ghi lại cảm xúc về tình cảm gia đình, cụ thể là tình cha con qua những lời cha dạy con trong bài thơ:</p> <p>- Qua bài thơ Nói với con của Y Phương, người đọc nhận thấy tình cảm và mong ước của một người cha dành cho con, một thứ tình cảm nồng ấm và thiêng liêng, giản dị:</p> <p>+ Bài học lớn nhất cha dạy con là phải yêu quê hương, yêu lấy cội nguồn gốc rễ của mình và yêu lấy “người đồng mình”: Thời gian trôi qua, con trưởng thành và khôn lớn trong nhịp sống lao động, trong thiên nhiên thơ mộng và nghĩa tình của quê hương.</p> <p>+ Không chỉ gọi cho con về nguồn sinh dưỡng, cha còn nói với con về những đức tính cao đẹp của "người đồng mình": Đó là lòng yêu lao động, hăng say lao động với cả tấm lòng. Đó là sức sống bền bỉ, mạnh mẽ, vượt qua mọi khó khăn, gian khổ.</p> <p>+ Người cha còn nhắn nhủ đến con phải có nghĩa tình, thủy chung với quê hương, biết chấp nhận những khó khăn, vất vả để có thể “Sống trên đá không chê đá gập ghềnh/ Sống trong thung không</p>
--	--

		<p>chê thung nghèo đói”. Bài thơ nhắc nhở chúng ta về tình cảm gia đình ấm cúng, ca ngợi truyền thống cần cù, sức sống mạnh mẽ của quê hương, của dân tộc.</p> <p>→ Qua lời nói với con, ta phần nào hiểu rõ hơn, cảm nhận sâu sắc hơn những tình cảm của người cha dành cho con.</p>
Kết bài	0,5	<p>- Khẳng định lại vấn đề</p> <p>→ Đó là những lời nhắn nhủ yêu thương của cha dành cho con, là bài học đầu đời để con khắc ghi về tình yêu với thiên nhiên và con người quê hương chan chứa nghĩa tình.</p>
Yêu cầu khác	0,5	<p>- <i>Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i></p> <p>- Diễn đạt rõ ràng, gãy gọn, có yếu tố biểu cảm. Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p> <p>- Sử dụng từ ngữ, câu văn có sự liên kết các luận điểm, giữa bằng chứng và lí lẽ đảm bảo sự mạch lạc.</p>

Đề 4**Phần I. ĐỌC HIỂU**

Câu 1 (0.5đ)	Câu 2 (0.5đ)	Câu 3 (0.5đ)	Câu 4 (0.5đ)	Câu 5 (0.5đ)	Câu 6 (0.5đ)	Câu 7 (0.5đ)	Câu 8 (0.5 đ)
A	B	B	B	C	C	D	D

Câu 1 (0.5 điểm)

Phương thức biểu đạt chính của văn bản trên:

- A. Thuyết minh
- B. Tự sự
- C. Miêu tả
- D. Nghị luận

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Xác định phương thức biểu đạt

Lời giải chi tiết:

Phương thức biểu đạt chính của văn bản trên: Thuyết minh

→ Đáp án: A

Câu 2 (0.5 điểm)

Mục đích chính của văn bản trên là gì?

- A. Giới thiệu mưa đá là một trong những hiện tượng thiên nhiên nguy hiểm nhất trên Trái Đất
- B. Giải thích một số vấn đề liên quan đến hiện tượng mưa đá để cung cấp những thông tin sau: khái niệm mưa đá, nguyên nhân và cách phòng tránh tác hại của mưa đá
- C. Giới thiệu để người dân nhận biết hiện tượng mưa đá và phòng tránh nó
- D. Cung cấp cho người đọc những thông tin khoa học, thú vị

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định mục đích chính

Lời giải chi tiết:

Mục đích chính của văn bản trên là: Giải thích một số vấn đề liên quan đến hiện tượng mưa đá để cung cấp những thông tin sau: khái niệm mưa đá, nguyên nhân và cách phòng tránh tác hại của mưa đá

→ Đáp án: B

Câu 3 (0.5 điểm)

Câu văn nào sau đây nêu lên vấn đề chính được giải thích trong văn bản?

- A. Mưa đá là một trong những hiện tượng thiên nhiên nguy hiểm nhất trên Trái Đất

- B. Tại sao lại có mưa đá và có cách nào phòng tránh mưa đá không?
- C. Mưa đá thường xảy ra ở vùng núi hay khu vực giáp biển, giáp núi (bán sơn địa), còn vùng đồng bằng ít xảy ra hơn
- D. Việc dự báo mưa đá và khu vực chính xác sẽ có mưa đá là rất khó

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định câu chủ đề

Lời giải chi tiết:

Câu văn nêu lên vấn đề chính được giải thích trong văn bản: Tại sao lại có mưa đá và có cách nào phòng tránh mưa đá không?

→ Đáp án: B

Câu 4 (0.5 điểm)

Câu văn nào giải thích khái quát về nguyên nhân tạo ra mưa đá:

- A. Mưa đá là hiện tượng mưa dưới dạng hạt hoặc cục băng có hình dáng và kích thước khác nhau do đối lưu cực mạnh từ các đám mây dông gây ra
- B. Các chuyên gia khí tượng cho biết, mưa đá xảy ra do sự bất ổn định trong không khí giữa luồng khí hậu lạnh và nóng gặp nhau
- C. Việc dự báo mưa đá và khu vực chính xác sẽ có mưa đá là rất khó.

D. Mưa đá va vào mái nhà ở một góc độ 90 độ sẽ gây ra thiệt hại nhiều hơn mưa đá rơi xuống mái nhà theo một góc lệch.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định nguyên nhân tạo ra mưa đá

Lời giải chi tiết:

Câu văn giải thích khái quát về nguyên nhân tạo ra mưa đá: Các chuyên gia khí tượng cho biết, mưa đá xảy ra do sự bất ổn định trong không khí giữa luồng khí hậu lạnh và nóng gặp nhau

→ Đáp án: B

Câu 5 (0.5 điểm)

Đoạn văn: “Mưa đá là hiện tượng mưa dưới dạng hạt hoặc cục băng có hình dáng và kích thước khác nhau [...] thường rơi xuống cùng với mưa rào.” trong văn bản trên được trình bày theo cách nào?

A. Diễn dịch

B. Quy nạp

C. Song song

D. Phối hợp

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Đoạn văn: “Mưa đá là hiện tượng mưa dưới dạng hạt hoặc cục băng có hình dáng và kích thước khác nhau [...] thường rơi xuống cùng với mưa rào.” trong văn bản trên được trình bày theo cách song song

→ Đáp án: C

Câu 6 (0.5 điểm)

Ý nào nói đúng nhất về thông tin cơ bản của văn bản:

- A. Giải thích hiện tượng mưa đá, nguyên nhân và tác hại của mưa đá
- B. Giới thiệu về hiện tượng mưa đá và cách phòng tránh tác hại của mưa đá
- C. Giải thích hiện tượng mưa đá, nguyên nhân có mưa đá và cách phòng tránh tác hại của mưa đá
- D. Giải thích hiện tượng mưa đá, nguyên nhân, tác hại và cách phòng tránh tác hại của mưa đá

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định nội dung chính

Lời giải chi tiết:

Ý nói đúng nhất về thông tin cơ bản của văn bản: Giải thích hiện tượng mưa đá, nguyên nhân có mưa đá và cách phòng tránh tác hại của mưa đá

→ Đáp án: C

Câu 7 (0.5 điểm)

Văn bản đã sử dụng phương tiện phi ngôn ngữ nào:

A. Sơ đồ chỉ dẫn

B. Kí hiệu

C. Biểu đồ

D. Hình ảnh minh họa

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Xác định phương tiện phi ngôn ngữ

Lời giải chi tiết:

Văn bản đã sử dụng phương tiện phi ngôn ngữ: Hình ảnh minh họa

→ Đáp án: B

Câu 8 (0.5 điểm)

Việc sử dụng phương tiện phi ngôn ngữ trong văn bản trên có tác dụng:

A. Biểu đạt mối quan hệ giữa các thông tin.

B. Giúp trình bày thông tin một cách hệ thống.

C. Cung cấp những thông tin cụ thể, chính xác.

D. Làm tăng tính hấp dẫn và trực quan của thông tin.

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Việc sử dụng phương tiện phi ngôn ngữ trong văn bản trên có tác dụng: Làm tăng tính hấp dẫn và trực quan của thông tin.

→ Đáp án: D

Câu 9 (1.0 điểm)

Theo em, thông tin mà văn bản cung cấp có ý nghĩa như thế nào với độc giả?

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng cách hiểu của bản thân để trả lời câu hỏi

Lời giải chi tiết:

-Thông tin mà văn bản cung cấp có ý nghĩa thiết thực đối với mọi người.

Cụ thể là:

+ Hiểu được mưa đá là gì, thời điểm và địa điểm hay xảy ra mưa đá, nguyên nhân xảy ra hiện tượng mưa đá là do sự bất ổn định trong không khí giữa luồng khí hậu lạnh và nóng gặp nhau.

+ Nắm được thông tin về tác hại của mưa đá đối với sản xuất và đời sống để từ đó có những biện pháp phù hợp để hạn chế hậu quả mà mưa đá gây ra.

+ Nhận thức được việc bảo vệ môi trường sẽ giúp con người giảm thiểu được những tác hại của hiện tượng thời tiết cực đoan với đời sống. Từ đó, mỗi người cần có hành động thiết thực để bảo vệ môi trường.

Câu 10 (1.0 điểm)

Không chỉ mưa đá mà các hiện tượng thời tiết cực đoan khác đều có tác động tiêu cực tới tính mạng, sức khỏe và tài sản con người. Bằng những hiểu biết của bản thân, em hãy đưa ra một số biện pháp để hạn chế các hiện tượng thời tiết cực đoan này.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời câu hỏi.

Lời giải chi tiết:

Để hạn chế thời tiết cực đoan, con người cần tích cực tuyên truyền và thực hiện các giải pháp về môi trường như:

- Hạn chế rác thải đặc biệt là rác thải nhựa trong quá trình sống, sản xuất, kinh doanh.
- Có các chế tài phù hợp, mang tính răn đe để bảo vệ môi trường
- Trồng nhiều cây và phủ xanh môi trường sống
- Đặc biệt, hãy theo dõi thông tin thời tiết nhanh chóng để giảm thiểu rủi ro của thời tiết cho người và của tới mức tối đa.

PHẦN II – LÀM VĂN (4 điểm)**Câu 1 (4 điểm):**

Em hãy viết văn bản thuyết minh giải thích một hiện tượng tự nhiên có tác động lớn đến đời sống con người.

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Viết văn bản thuyết minh giải thích một hiện tượng tự nhiên có tác động lớn đến đời sống con người.

Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	- Giới thiệu khái quát hiện tượng tự nhiên cần giải thích
Thân bài	2,5	<p><i>Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách nhưng cần làm sáng tỏ nguyên nhân, cách thức diễn ra của hiện tượng tự nhiên đảm bảo các yêu cầu sau:</i></p> <p>*Lần lượt giới thiệu, khái quát hiện tượng tự nhiên; giải thích nguyên nhân và trình tự diễn ra của hiện tượng tự nhiên.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vì sao hiện tượng tự nhiên đó xuất hiện. - Hiện tượng tự nhiên đó xuất hiện như thế nào? - Hiện tượng tự nhiên đó kết thúc như thế nào? Gây nên kết quả gì? - Nhận xét: Hiện tượng tự nhiên đó có diễn ra thường xuyên không?

		- Hiện tượng tự nhiên đó có ảnh hưởng, tác động tốt/xấu gì cho con người hay không? *Người viết liên hệ với những vấn đề xã hội đương đại hoặc liên hệ với bài học nhận thức của bản thân (Tham khảo bài viết mẫu.)
Kết bài	0,5	- Khẳng định lại vấn đề
Yêu cầu khác	0,5	- <i>Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i> - Diễn đạt rõ ràng, gãy gọn, có yếu tố biểu cảm. Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. - Sử dụng từ ngữ, câu văn có sự liên kết các luận điểm, giữa bằng chứng và lí lẽ đảm bảo sự mạch lạc.

Bài viết mẫu

(Nguồn: sưu tầm)

Bài văn thuyết minh giải thích một hiện tượng tự nhiên: Mưa

Mưa là những giọt nước xinh đẹp mà bầu trời ban tặng cho con người. Có thể chúng chỉ là những hạt nước nhỏ bé, nhưng khi nhiều hạt như thê tập hợp lại thì chúng tạo ra một sức mạnh ghê gớm. Mưa là một hiện tượng thời tiết có ích, nhưng nó cũng có thể tạo ra những cơn lũ lụt giết chết nhiều sinh mạng và tàn phá hơn bất kì một thiên tai nào khác. Đó chính là sức mạnh đáng sợ của những cơn mưa.

Châu Âu vào đầu những năm 1985 bị ảnh hưởng bởi những cơn mưa như trút nước. Phần lớn người dân Hà Lan bị ngập trong nước và họ phải chống chọi cật lực để bảo vệ nhà cửa và tài sản của họ, một cuộc chiến mà con người luôn phải đối mặt từ xưa đến nay. Cách đây không lâu, dòng sông Mi-xi-xi-pi vỡ bờ dẫn đến một trận lụt tồi tệ nhất nước Mỹ trong vòng 66 năm qua. Những trận lũ lụt như thế sẽ làm thiệt hại rất lớn, nhất là khi con người không được cảnh báo.

Một trận lũ bất ngờ đã xảy ra tại một hẻm núi ở bang Cô-lô-ra-đô vào ngày 31-7-1976, khi mà mọi người đang tập trung ở đó nghỉ ngơi nhân dịp 100 năm ngày thành lập bang này. Khi đó dự báo cho biết sẽ có mưa vào buổi chiều, nhưng hầu như không ai chuẩn bị gì để đối phó với tin thời tiết xấu này. Hơn 3000 người rải rác dọc các hẻm núi, họ vui chơi và ca hát một cách vô tư. Vào lúc chiều tối, một cơn bão xuất hiện, trút xuống hẻm núi một lượng nước cao hơn 250mm so với mức trung bình. Nước nhanh chóng dâng lên, tạo nên những dòng thác lũ. Chỉ trong 5 phút, những căn lều, những quán cà phê, những ngôi nhà bị cuốn theo dòng nước đang cuộn gào thét, va vào cây cối rồi vỡ tung thành những mảnh vụn. Khi trời sáng, những chiếc trực thăng vẫn tiếp tục tìm kiếm những người mất tích hay bị kẹt trên các hẻm núi. Hơn 145 người chết, hơn 400 ngôi nhà bị phá hủy, 300 ngôi nhà bị hỏng nặng. 13 ô tô bị chìm sâu dưới đáy sông, mức thiệt hại lên đến 35,5 triệu đô la.

Lũ lụt vẫn tiếp tục hoành hành ở khắp nơi trên đất Mỹ. Năm 1997, ở Têch-dát, một cơn lũ đã cuốn trôi một trường Tiểu học khiến cho 10 em bị chết đuối dù những đội cứu hộ đã hết sức cố gắng.

Sức mạnh của nước nằm ở trọng lượng của nó. Chỉ cần dòng lũ cao 60cm là có thể cuốn trôi một chiếc ô tô dễ dàng. Hơn 60% số người chết trong những trận lũ là do họ mắc kẹt trong xe và bị lũ cuốn đi.

Mưa không chỉ đem lại cho con người tai họa mà nó cũng là yếu tố mang lại sự sống trên trái đất. Không có mưa, trái đất sẽ trở thành sa mạc. Câu chuyện của mưa bắt đầu từ mặt đất, từ những đại dương. Chúng ta biết rằng nước chiếm % bề mặt diện tích của trái đất và dưới ánh nắng mặt trời, nước bốc hơi bay lên cao. Những cơn sóng bắn những hạt nước nhỏ vào không khí góp phần tạo ra hơi nước nhiều hơn. Hơi nước khi lên cao gặp lạnh tạo thành những mảng mây và ngưng tụ thành hạt rồi rơi xuống mặt đất. Nếu chúng ta tập hợp những giọt nước từ một cơn mưa thì một đám mây bình thường cũng có thể nặng khoảng 500 tấn. Trong mỗi đám mây là những hạt nước nhỏ, hàng triệu giọt li ti đó mới tạo thành một giọt nước mưa.

Đo kích thước của một giọt nước mưa từng là một thách thức đối với các nhà khí tượng học khi nghiên cứu về mưa cho đến khi họ tìm ra một phương pháp đơn giản nhưng hiệu quả. Họ sàng phân hoa vào một cái khay, để nó dưới mưa trong vài giây và sau đó làm khô trong 20 phút với nhiệt độ 177 độ c. Cuối cùng họ sàng lọc một lần nữa để thu lấy những hạt mưa hoàn hảo. Những hạt mưa đạt 0,5mm mới được công nhận là mưa còn nếu nhỏ hơn thì được xem là mưa phùn. Mưa phùn có xu hướng hình thành từ những đám mây mỏng. Những hạt mưa lớn thường hình thành trong vùng nhiệt đới khi mà những đám mây ở độ cao nhất và nơi có thể những cơn bão mạnh nhất trên trái đất. Hệ thống rừng nhiệt đới phụ thuộc vào những cơn mưa. Có những vùng mưa suốt 365 ngày trong một năm, nhưng cũng có những nơi không bao giờ mưa hàng trăm năm.

Tuy mưa nhiều, nhưng lũ lụt thì lại rất hiếm khi xảy ra vì mặt đất và những cánh rừng nhiệt đới tựa như những miếng xốp hút nước nhanh chóng. Mưa chỉ là một trạng thái tạm thời của nước. Những hạt mưa thấm qua đất rồi tạo thành những dòng suối đổ ra các đại dương, những giọt nước bốc hơi để bắt đầu một cuộc đời mới.

Mưa có ảnh hưởng đến tất cả chúng ta, mưa không phân biệt văn hóa, tôn giáo và xã hội. Nó có sức mạnh khủng khiếp, nó có thể tạo ra sự sống nhưng cũng chính là kẻ hủy diệt. Mưa là món quà tuyệt vời nhất nhưng cũng là mối nguy hiểm lớn nhất mà thiên nhiên ban tặng cho con người.

Loigiaihay.com

Đề 5**Phần I. ĐỌC HIỂU**

Câu 1 (0.5đ)	Câu 2 (0.5đ)	Câu 3 (0.5đ)	Câu 4 (0.5đ)	Câu 5 (0.5đ)	Câu 6 (0.5đ)	Câu 7 (0.5đ)	Câu 8 (0.5 đ)
C	A	B	C	B	D	D	A

Câu 1 (0.5 điểm)

Bài thơ trên được viết theo thể thơ nào?

- A. Thơ lục bát
- B. Thơ tự do
- C. Thơ 7 chữ
- D. Thơ 8 chữ

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Xác định thể thơ

Lời giải chi tiết:

Bài thơ trên được viết theo thể thơ: Bảy chữ

→ Đáp án: C

Câu 2 (0.5 điểm)

Em hiểu sắc thái tình cảm của người nói thể hiện qua từ “đi” trong câu thơ “*Bác đã đi rồi sao, Bác ơi!*” là gì?

- A. Giảm bớt cảm giác đau buồn, mất mát, giúp câu thơ trở nên nhẹ nhàng hơn.
- B. Sắc thái lịch sự, nhã nhặn
- C. Thân mật, gần gũi
- D. Lễ phép, kính trọng

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Sắc thái tình cảm của người nói thể hiện qua từ “đi” trong câu thơ “*Bác đã đi rồi sao, Bác ơi!*” là: Giảm bớt cảm giác đau buồn, mất mát, giúp câu thơ trở nên nhẹ nhàng hơn

→ Đáp án: A

Câu 3 (0.5 điểm)

Cảm xúc bao trùm toàn bài thơ “*Bác ơi*” là:

- A. Biết ơn, ngợi ca công lao của Bác với đất nước nhân dân.
- B. Sự ngậm ngùi, tiếc thương của tác giả trước giờ phút tiễn đưa Bác.

C. Tự hào của nhà thơ về Chủ tịch Hồ Chí Minh.

D. Sự ngậm ngùi, tiếc thương của tác giả khi về thăm lại nhà Bác.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định cảm xúc chủ đạo

Lời giải chi tiết:

Cảm xúc bao trùm toàn bài thơ “*Bác ơi*” là: Sự ngậm ngùi, tiếc thương của tác giả trước giờ phút tiễn đưa Bác.

→Đáp án: B

Câu 4 (0.5 điểm)

Tác dụng của biện pháp tu từ điệp ngữ trong hai câu thơ sau là gì?

“*Suốt mấy hôm rày đau tiễn đưa*

Đời tuôn nước mắt, trời tuôn mưa...”

A. Thể hiện nỗi buồn đau của dân tộc trước sự ra đi của Bác

B. Thể hiện nỗi buồn đau của nhà thơ trước sự ra đi của Bác

C. Diễn tả khung cảnh bi thương và sự đau xót của toàn dân tộc trước sự ra đi của Bác

D. Miêu tả khung cảnh thiên nhiên ngày đưa tiễn Bác.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Chỉ ra tác dụng của biện pháp tu từ điệp ngữ

Lời giải chi tiết:

“Suốt mấy hôm rày đau tiễn đưa

Đời tuôn nước mắt, trời tuôn mưa...”

Tác dụng của biện pháp tu từ điệp ngữ trong hai câu thơ trên: Diễn tả khung cảnh bi thương và sự đau xót của toàn dân tộc trước sự ra đi của Bác

→ Đáp án: C

Câu 5 (0.5 điểm)

Câu thơ “*Bác đã đi rồi sao, Bác ơi!*” thể hiện cảm xúc gì của tác giả?

- A. Cảm xúc nhớ thương, đau xót khi Bác ra đi.
- B. Đau xót, chưa muốn tin vào sự thật Bác ra đi.
- C. Tiếng gọi Bác từ sự đau xót, tiếc thương khi Bác ra đi.
- D. Tất cả các ý trên.

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Câu thơ “*Bác đã đi rồi sao, Bác ơi!*” thể hiện cảm xúc: Đau xót, chưa muốn tin vào sự thật Bác ra đi.

→ Đáp án: B

Câu 6 (0.5 điểm)

Câu thơ nào Tố Hữu ca ngợi lòng yêu nước thương dân, tình nhân ái bao la của chủ tịch Hồ Chí Minh?

A. “Bác nhớ miền Nam, nỗi nhớ nhà

Miền Nam mong Bác, nỗi mong cha”

B. “Suốt mấy hôm rày đau tiễn đưa

Đời tuôn nước mắt, trời tuôn mưa...”

C. “Bác nghe từng bước trên tiền tuyến

Lắng mỗi tin mừng, tiếng súng xa”

D. “Bác sống như trời đất của ta

Yêu từng ngọn lúa, mỗi cành hoa”

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời

Lời giải chi tiết:

Câu thơ Tố Hữu ca ngợi lòng yêu nước thương dân, tình nhân ái bao la của chủ tịch Hồ Chí Minh:

“Bác sống như trời đất của ta

Yêu từng ngọn lúa, mỗi cành hoa”

→ Đáp án: D

Câu 7 (0.5 điểm)

Đáp án nào dưới đây không phải giá trị nghệ thuật của bài thơ “*Bác ơi!*”?

- A. Bài thơ có kết cấu ba phần rõ ràng.
- B. Giọng điệu trữ tình đặc trưng, ngọt ngào, thiết tha của tình thương mến.
- C. Nghệ thuật biểu hiện của bài thơ đậm đà bản sắc dân tộc.
- D. Kết hợp hài hòa giữa hai yếu tố thơ và nhạc về cấu tứ; sức gợi mở đa dạng, phong phú về hình ảnh và sự mới mẻ về ngôn từ.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định giá trị nghệ thuật của bài thơ

Lời giải chi tiết:

Đáp án không phải giá trị nghệ thuật của bài thơ “*Bác ơi!*”: Kết hợp hài hòa giữa hai yếu tố thơ và nhạc về cấu tứ; sức gợi mở đa dạng,

phong phú về hình ảnh và sự mới mẻ về ngôn từ.

→ Đáp án: D

Câu 8 (0.5 điểm)

Phương thức biểu đạt chính của văn bản trên là gì?

- A. Biểu cảm
- B. Tự sự
- C. Miêu tả
- D. Nghị luận

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Xác định phương thức biểu đạt

Lời giải chi tiết:

Phương thức biểu đạt chính của văn bản: Biểu cảm

→ Đáp án: A

Câu 9 (1.0 điểm)

Em hiểu câu thơ “*Bác sống như trời đất của ta*” như thế nào?

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng cách hiểu của bản thân để trả lời câu hỏi

Lời giải chi tiết:

- “*Trời đất của ta*” là quê hương đất nước, là xứ sở thân yêu của ta vô cùng tươi đẹp, rộng lớn và vĩnh hằng. Cuộc đời của Bác được so sánh với “*trời đất*”

của ta” nhằm ca ngợi tầm vóc lớn lao và cao cả của Người. Đó là sự nghiệp cách mạng cứu nước cứu dân, là lí tưởng và đạo đức cách mạng của Bác Hồ. Đó là một tâm hồn trong sáng, thanh cao, thoát khỏi mọi ràng buộc của danh lợi vươn tới cái vô cùng, cái cao cả.

- Câu thơ đã ca ngợi công lao và trái tim yêu thương của Bác, khẳng định sự trường tồn bất diệt của Bác với đất nước, nhân dân.
- Câu thơ gửi gắm niềm yêu kính, biết ơn vô hạn của nhà thơ cũng như nhân dân ta đối với Bác
- với đất nước, nhân dân.

Câu 10 (1.0 điểm)

Từ bài thơ trên, em rút ra bài học gì về cách biểu đạt cảm xúc khi tập làm thơ sáu chữ, bảy chữ?

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời câu hỏi.

Lời giải chi tiết:

- Biểu đạt cảm xúc trực tiếp trước sự việc, con người, câu chuyện được nói tới bằng các từ ngữ như thán từ “Chao ôi, Than ôi, thay, sao...: hoặc các động từ như xúc động, đau, buồn, vui, ...
- Biểu đạt cảm xúc gián tiếp qua thông qua từ ngữ, hình ảnh miêu tả thiên nhiên, con người hoặc các biện pháp tu từ, ...

PHẦN II – LÀM VĂN (4 điểm)

Câu 1 (4 điểm):

Viết đoạn văn ghi lại cảm nghĩ sau khi đọc một bài thơ sáu chữ hoặc bảy chữ mà em yêu thích.

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Viết đoạn văn ghi lại cảm nghĩ sau khi đọc một bài thơ sáu chữ hoặc bảy chữ mà em yêu thích.

Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở đoạn	0,5	Nêu cảm nghĩ chung về yếu tố nội dung hay nghệ thuật đặc sắc về bài thơ sáu chữ hoặc bảy chữ.
Thân đoạn	2,5	<p><i>Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách nhưng nắm chắc các yêu cầu của dạng bài viết đoạn văn ghi lại cảm xúc về một bài thơ sáu chữ hoặc bảy chữ đã đọc.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nêu cụ thể cảm nhận, suy nghĩ của em về yếu tố nội dung hay nghệ thuật đặc sắc đã xác định ở mở đoạn. - Nêu rõ cảm xúc, suy nghĩ, liên tưởng trong em khi đọc bài thơ đó. - Lí giải được tại sao em có cảm xúc đó

		(Tham khảo bài viết mẫu.)
Kết đoạn	0,5	- Khái quát lại cảm xúc, suy nghĩ của bản thân về yếu tố nội dung hoặc nghệ thuật đặc sắc đã trình bày.
Yêu cầu khác	0,5	- <i>Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i> - Diễn đạt rõ ràng, gãy gọn, có yếu tố biểu cảm. Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. - Sử dụng từ ngữ, câu văn có sự liên kết các luận điểm, giữa bằng chứng và lí lẽ đảm bảo sự mạch lạc.

Bài viết mẫu

(Nguồn: sưu tầm)

Bài thơ Lượm của nhà thơ Tô Hữu là một thơ để lại cho em nhiều cảm xúc và suy nghĩ. Bài thơ kể về một cậu bé giao liên tên là Lượm. Tuy còn nhỏ tuổi nhưng em đã thực hiện các nhiệm vụ nguy hiểm, cam go. Bất chấp mưa bom, bão đạn, Lượm vẫn xuất sắc hoàn thành nhiệm vụ của mình. Hình ảnh cậu bé có đôi má bò quân ửng hồng, có đôi mắt đen láy sáng ngời, đội chiếc mũ ca lô lệch vừa đi vừa nhảy chân sáo thật đẹp biết bao. Cậu bé ấy có sự dũng cảm, dạn dĩ, can trường của một chiến sĩ, nhưng cũng giữ nguyên những ngây thơ, trong sáng của một cậu bé. Ấy vậy mà một thiên thần như thế đã phải hi sinh dưới nòng súng của kẻ thù. Sự ra đi của Lượm khiến em bất ngờ, nghẹn lại trong lòng ngực. Xót xa quá, tiếc thương quá. Chẳng từ ngữ nào có thể diễn tả trọn

ven nỗi đau của em lúc đọc đến khổ thơ đó. Lượm ra đi nhưng không phải là biến mất khỏi thế gian này. Cậu bé ấy vẫn sống, sống trong hình hài non sông, sống trong lòng triệu triệu người dân Việt. Em thương tiếc trước sự ra đi đột ngột của Lượm bao nhiêu. Thì lại càng yên mến và kính trọng, tự hào trước sự dũng cảm, hi sinh quên mình vì tổ quốc của Lượm bấy nhiêu. Những vần thơ Lượm của nhà thơ Tố Hữu đã đánh thức trong em những cung bậc cảm xúc tha thiết, quý mến ấy với cậu bé anh hùng nhỏ tuổi.

Loigiaihay.com